

Nedre Bekkelaget skole/Oslo samiske skole

Skolens plan for trygt og godt skolemiljø

Innhold

1.Skolens plan for et trygt og godt miljø	4
1.1. Skolens visjon/mål for skolemiljøet	4
2. Skolens felles forståelse og holdninger	4
2.1. Skolens presisering av krenkelser	5
2.2. Skolens felles forståelse av relevante begreper	5
2.3. Elevsyn i skolens praksis	5
2.4. Læringssyn i skolens praksis	5
2.5. Fem grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø	6
3. Medvirkning	6
3.1. Elevmedvirkning	6
3.2. Ansattes medvirkning	6
3.3. Medvirkning skolens rådsorgan og utvalg	6
3.4. Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap.12 i Opplæringsloven	7
4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet	7
5. Årshjul	7
6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø.....	7
6.1. Tiltak på skolenivå for å fremme et trygt og godt skolemiljø	7
6.2. Tiltak på klassenivå for å fremme et trygt og godt skolemiljø	8
6.3. Tiltak på individnivå for å fremme et trygt og godt skolemiljø	8
7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø.....	8

7.1 Skolen har rutiner for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig. Skolens rutiner vises i tabell	8
7.2 Skolen har en beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever. Skolens rutiner vises i tabell	8
7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet. Skolens rutiner vises i tabell	8
7.4 Skolen beskrivelse av hvordan vi følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen.....	9
8. Håndtere brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø (§ 12-4).....	9
8.1. Skolens aktivitetsplikt	9
8.2. Følge med	10
8.3. Gripe inn	10
8.4. Varsle	11
8.5. Undersøke	11
8.6. Tiltak	11
8.7. Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte	12
8.8. Skolens rutine for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak	12

1. Skolens plan for trygt og godt skolemiljø

Fremme et trygt og godt skolemiljø for alle §12-2

Skolen skal støtte og bidra til elevenes sosiale læring og utvikling gjennom arbeid med fagene og i skolehverdagen for øvrig. (Overordnet del 2.1)

Elevenes identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen.

Skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle. (Overordnet del 3.)

Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling. Føler elevene seg utrygge, kan det hemme læring. Trygge læringsmiljøer utvikles og opprettholdes av tydelige og omsorgsfulle voksne, i samarbeid med elevene. De ansatte på skolen, foreldre og foresatte og elevene har sammen ansvar for å fremme helse, trivsel og læring, og for å forebygge mobbing og krenkelser.

1.1 Skolens visjon/mål for skolemiljøet.

Nedre Bekkelaget skole- en god start på selve livet.

Skolens mål for skolemiljøet er at alle elever skal ha en opplevelse av fellesskap og inkludering. Kontekstnær og elevsentrert didaktikk bidrar til at alle elever opplever at opplæringen er relevant og meningsfull, og at elevene kan bruke sine styrker og kunnskaper. Skolens satsingsområder er inkluderende undervisning og elevmedvirkning. Vi har fokus på å skape tilhørighet og engasjement i undervisningen, faglig og sosialt. Motivasjon, mestring, lærelyst og medvirkning er nøkkelord i skolens arbeid, både i undervisningen og på AKS. Skolen har høy organsiasjonskapasitet og i utviklingsarbeidet knytter vi relevant teori, skoleforskning og egne erfaringer i arbeidet med å utvikle skolen.

"Elevenes identitet og selvbilde, meninger og holdninger blir til i samspill med andre. Sosial læring skjer både i undervisningen og i alle andre aktiviteter i skolens regi. Faglig læring kan ikke isoleres fra sosial læring. I det daglige arbeidet spiller derfor elevenes faglige og sosiale læring og utvikling sammen" (LK20).

2. Skolens felles forståelse og holdninger

Alle elever på Nedre Bekkelaget skal oppleve å ha et trygt og inkluderende skolemiljø. Elevene skal møte trygge, kompetente voksne som viser omsorg og respekt. Skolen jobber systematisk med å utvikle felles forståelse for hvordan møte elever som opplever mobbing, krenkelser og utenforskap på en anerkjennende måte.

2.1 Krenkelser.

Skolen har nulltoleranse for krenkelser som omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer, knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.

2.2 Skolens felles forståelse av relevante begreper.

Skolen bygger på ny definisjon av mobbing, et fellesskapsorientert mobbesyn. Et fellesskapsorientert mobbesyn handler om at fokuset flyttes til kontekst og sosiale prosesser, fremfor individet.

Fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

2.3 Elevsyn

- Alle elever er like mye verdt.
- Alle elever har rett til å møte undervisning som er relevant, aktiv og medvirkende.
- Alle elever skal oppleve trygghet og inkludering.
- Vi har tro på at hver enkelt kan utvikle seg og lykkes.

2.4 Læringssyn:

- Lærerne har et godt elevsyn, og jobber for å bygge gode relasjoner med alle elever.
- Undervisningen har gode rammer og struktur, og det legges opp til undervisning som fremmer motivasjon og læringsglede.
- Elevene møter variert undervisning hvor de er aktive og medvirkende i egen læring.

2.5. Fem grunnleggende faktorer for et trygt og godt skolemiljø:

Analyse og arbeidsmodell, *Trygt og godt skolemiljø* 2021

3. Medvirkning

I overordnet del (Kunnskapsdepartementet 2017) under opplæringenes verdigrunnlag punkt 1.6 under Demokrati og medvirkning» står det: Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem. De skal få erfaring med og praktisere ulike former for demokratisk deltakelse og medvirkning, både i det daglige arbeidet i fagene og gjennom for eksempel elevråd og andre rådsorganer (Kunnskapsdepartementet 2017).

På Nedre Bekkelaget skole er elevmedvirkning et satsingsområde, og vi er opptatte av at elevene skal delta og medvirke i opplæringen. Elevrådet jobber aktivt for et trygt og godt skolemiljø, og deltar i SMU og DS.

3.1. Elevmedvirkning

Elevene kommer med innspill til hvordan vi kan fremme et godt skolemiljø gjennom elevsamtaler, medvirkning i undervisningen og i elevrådet. Elevene samarbeider seg frem til felles klasseregler, og deltar i øvelser på dialog og konflikthåndtering. Lærerne legger til rette for at elevene opplever medvirkning på tvers av trinn i fellesskapende aktiviteter/kampanjer gjennom hele året.

3.2. Ansattes medvirkning

Ansatte drøfter og medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak gjennom MBU, trinnmøter, teamtid og utviklingstid.

3.3. Medvirkning fra skolens rådsorgan og utvalg

FAU, SMU og DS samarbeider med skolen i arbeidet med å skape et trygt og godt skolemiljø.

3.4. Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12 i Opplæringslova

Ved oppstart av et nytt skoleår, har skolen alltid en gjennomgang kap. 12 for alle ansatte. Dette gjennomføres i skolens planleggingsuke før skolestart. Skolen har også rutiner for å alltid ha kap. 12 på agenda på høstens foreldremøter hvor ledelsen deltar. Kunnskap om kap.12 gir foresatte innsikt og mulighet til å medvirke og bidra til å skape et trygt og inkluderende skolemiljø for elevene.

4. Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

Skolen har rutine på å evaluere skolemiljøarbeidet ved skoleslutt hvert år. Dette gjøres i skolens profesjonsfellesskap, hvor alle lærerne deltar. Det samme gjøres på personalmøte på AKS. Evalueringen tar utgangspunkt i skolens plan for trygt og godt skolemiljø, elevenes og foresattes innspill og tilbakemeldinger. Elevrådet evaluerer på slutten av hvert semester. Evalueringer skolen gjør underveis i skoleåret er gjennom lærernes underveisvurderinger av klassemiljøet, elevsamtaler og utviklingssamtaler, trivselsundersøkelsen (1.-4.trinn), elevundersøkelsen (5.-7.trinn), trinnjennomganger med ledelsen, oppfølging av aktivitetsplaner og samarbeid skole og AKS.

5. Årshjul

Skolen jobber systematisk med skolemiljøet, og elevrådet er viktige bidragsytere. Vi har faste fellesskapende aktiviteter som inkluderer alle elever. Vi har også et stort årlig arrangement der skole og hjem samarbeider til det beste for alle elevene, skolens dag. På høstens foreldremøter planlegger foresatte vennegrupper for 1.-2. trinn og årstidsgrupper for 3.-4. trinn som skjer i fritiden gjennom skoleåret.

6. Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

6.1. Tiltak på individnivå

Skolens satsingsområde er inkluderende undervisning og fellesskapende didaktikk. Dette er en grunntanke som lærerne jobber for, og vi er opptatt av å skape felles tilhørighet og engasjement hos elevene. Skolen jobber systematisk med felles rammeverk for god og inkluderende undervisning. Elevenes reelle opplevelse av tilhørighet og tilgang til et fellesskap motvirker mobbing. Når lærerne planlegger undervisning ut fra grunntanke om kontekstnær og inkluderende undervisning, blir den også et tiltak som fremmer et trygt og godt skolemiljø. Vi er en liten skole, og da er det ekstra viktig med felles samlingspunkter på tvers av trinn. Skolen har flere faste aktiviteter som fremmer et inkluderende fellesskap. Vi har SMIL-kampanje, vaffeldag, bokuke, karneval, fellessamlinger hvor alle trinn etter tur har ansvar og felles markering av samenes nasjonaldag.

6.2 Tiltak på klassenivå.

Lærerne jobber systematisk med klassens læringsmiljø. Ved skolestart samarbeider elevene for å komme fram til klassens regler. Lærerne planlegger for fellesskapende aktiviteter, både i klasserommet og ved å ta i bruk alternative læringsarenaer. På småskolen (1.-4.trinn) og på mellomtrinnet (5.-7.trinn), samarbeider trinnene på tvers både faglig og sosialt for å fremme et godt skolemiljø.

Konflikthåndtering og gjenopprettende prosesser iverksettes dersom det oppstår vanskelige situasjoner. Alle elever skal oppleve å få sette ord på hva som skjedde og hva de følte, samt hva de har behov for i en gjenopprettelse.

6.3. Tiltak på skolenivå

Skolen er opptatt av at hver enkelt elev skal føle seg sett og inkludert i skolens og klassens fellesskap. Lærerne har minst to elevsamtaler hvert skoleår, og to utviklingssamtaler med elev og foresatte. Skolen har rutiner for å gjennomføre relasjonskartlegging for å sikre at elever er inkludert. God klasseledelse er også viktig for den enkeltes trygghet og læring i klasserommet. Fellesskapende aktiviteter som gir rom for alle, fremmer trivsel og forebygger mobbing og krenkelser.

7. Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Skolen arbeider systematisk for å minske risikoen for at utenforskap og krenkelser forekommer. Ved mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal settes i gang undersøkelser. Skolens rutiner vises i tabell under

7.1 Skolen har rutiner for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, og hvem som er ansvarlig. Skolens rutiner vises i tabell under

7.2 Skolen har en beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever. Skolens rutiner vises i tabell under

7.3 Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet ([første delplikt 12-4](#)). Skolens rutiner vises i tabell under

Skolens systematiske arbeid med å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø:

Skolens rutiner	Når	Ansvar
Gode inspeksjonsrutiner, med klare retningslinjer og ansattes ansvar ved oppstart om morgenen, overganger og i friminuttene.	August	Skolens ledelse Alle ansatte
Sosiogram og relasjonskartlegging	September/oktober	Skolens ledelse/lærer
Trygt og godt læringsmiljø som tema på trinngjennomganger	November	Skolens ledelse/lærer
Trygt og godt læringsmiljø som tema i skolens profesjonelle læringsfellesskap	Hele året	Skolens ledelse
Elevundersøkelsen	November- 5.-7.trinn	Skolens ledelse/lærer
Trivselsundersøkelsen	November 1.-4.trinn	Skolens ledelse/lærer
Overføringsmøter: barnehage-skole og barneskole-ungdomsskole	Vårsemester	Skolens ledelse
Skolens ressursteam	Jevnlige møter gjennom skoleåret	Skolens ledelse
Interne samarbeidsmøter med sosialveileder, helsesykepleier og ledelse	Jevnlige møter gjennom skoleåret	Skolens ledelse
Øvrig samarbeid mellom PPT og andre eksterne samarbeidspartnere	Avtales ved behov	Skolens ledelse
Trinnmøter: -særskilt sårbare elever -elever med aktivitetsplaner -oppfølging av bekymringsfullt elevfravær	To ganger i året, samt ved behov Hele året	Skolens ledelse/lærer

7.4 Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra elevundersøkelsen/trivselsundersøkelsen

Skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen ved resultatmøte/trinnmøte med lærerne hvor vi gjennomgår resultatene, og setter inn tiltak ved behov. Gjennomgang av resultatene og planlagte tiltak gjennomgås i FAU, DS og for hele personalet.

8. Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

8.1 Skolens aktivitetsplikt

5 delplikter:

Aktivitetsplikten utløses dersom elev, foresatte eller ansatte melder at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Skolen følger aktivitetsplikten med 5 delplikter.

Opplæringsloven Kap. 12 – Elevenes skolemiljø

Rutiner Nedre Bekkelaget skole:

8.2. Følge med

Slik følger vi med på at elevene våre skal ha det trygt og godt på Nedre Bekkelaget skole:

- Elevsamtaler høst og vår, lærer med hver enkelt elev.
- På inspeksjon er vi årvåkne og følger med på hvordan elevene har det.
- «Sjekk inn» på morgen. Ledelsen og noen av lærerne er ute og møter elevene i skolegården ved oppstart. Lærerne hilser/snakker litt med hver elev når de går inn i klasserommet.
- Ledelsen har trinnsamtaler med lærerne høst og vår der et av temaene er læringsmiljøet i gruppa.
- Når vi oppdager at elever har det vanskelig har vi rutiner for å informere hele kollegiet. Alle som møter elevene, kan være med å bidra og hjelpe.
- Gode overganger mellom skole og AKS – Personalet på AKS henter elevene i klasserommet og utveksler informasjon med kontaktlærerne.
- Tett dialog mellom skole og AKS.

8.3: Gripe inn

Gripe inn

Ansatte må gripe inn hvis de ser uønskede hendelser. I første omgang vil ansatt prøve å ordne opp ved bruk av gjenopprettende samtaler, og gi beskjed til kontaktlærer.

8.4: Varsle

Varsle

Dersom ansatt observerer noe som gir oss mistanke om at elev blir krenket eller ikke har det trygt og godt meldes det fra til kontaktlærer, og rektor varsles via «varslingsknapp» dersom det er brudd på trygt og godt skolemiljø.

8.5: Undersøke

Undersøke

«Når skolen har mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal de undersøke saken. Undersøkelsene skal skje snarest. I praksis betyr det at skolen skal undersøke saken så fort det lar seg gjøre, og at de må begrunne hvorfor de eventuelt utsetter undersøkelsene. Formålet med undersøkelsene er å få et tilstrekkelig grunnlag til å sette inn egnede tiltak.

Skolens plikt til å undersøke gjelder uansett hva årsaken til elevens utrygghet eller mistrivsel er. Det vil si at skolen også har plikt til å undersøke forhold utenom skoletiden og skolens område, hvis dette er grunnen til at eleven ikke har det trygt og godt på skolen. Skolen skal undersøke elevens opplevelse av skolemiljøet, og må høre eleven» (Udir).

8.6: Tiltak

Tiltak

«Når en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal skolen rette opp situasjonen med egnede tiltak. Elevens egen opplevelse av skolemiljøet er avgjørende for om eleven har et trygt og godt skolemiljø, og for skolens plikt til å sette inn tiltak» (Udir). Skolen oppretter aktivitetsplan med egnede tiltak.

«Skolen skal også følge opp tiltakene, evaluere virkningene og eventuelt legge til eller endre tiltak hvis det er nødvendig for å gi eleven et trygt og godt skolemiljø. Skolens plikt til å sette inn tiltak gjelder helt til eleven har det trygt og godt på skolen» (Udir).

8.7. Beskrivelse av hvordan skolen jobber med gjenopprettende prosesser når tilliten er brutt mellom elev-elev, lærer-elev, skole-foresatte.

Ved tillitsbrudd mellom elever gjennomføres samtale med begge parter, hver for seg. Disse samtaler gjennomføres fortrinnsvis med voksne elevene er trygge på, for å skape trygghet for å få frem elevstemmen. Fokus i disse samtaler er på de gjenopprettede prosessene. I etterkant av hendelser vil også elev få tilbud om oppfølgingssamtale med lærer/helsesykepleier. Skolen er i dialog med foresatte for å sammen finne gode strategier for å unngå tillitsbrudd i fremtiden. Skolen setter inn tiltak etter behov.

Ved tillitsbrudd lærer-elev vil ledelsen og/eller miljøarbeider ha møte med foresatte og eleven. Skolen setter i gang tiltak på individnivå og klassenivå. Skolen gjennomfører oppfølgingsmøte med foresatte ved behov.

Ved tillitsbrudd mellom skole- foresatte, vil skolens ledelse innkalle til et samarbeidsmøte. Formålet med møtet er å gjenskape gjensidig tillit, finne aktuelle tiltak og samarbeide for å få til et godt skole-hjem samarbeid.

8.8. Skolens rutiner for å følge opp og evaluere igangsatte tiltak

Tiltak i aktivitetsplanen følges opp jevnlig av kontaktlærer/miljøarbeider og ledelsen. Kontaktlærer/faglærer følger opp planen i det daglige, og aktivitetsskolen har ansvar for å følge opp eventuelle tiltak som gjelder deres elever. Skolen drøfter planen internt fortløpende. Etter en periode blir foresatte kalt inn til møte for å evaluere aktivitetsplanen og drøfte om tiltakene har fungert etter planen, og om den skal prolongeres eller avsluttes.